

FİKİR PERVER

Fikir, Sanat ve Edebiyat..

Sayı 67 Şubat 2025

BS

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

K. Atatürk

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperver Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Betül Utcu
Ekin Çinici
Esra Yılmaz Göker
Fatma Kaya
İsmail İğdeli
Mehmet Ali Keskinliç
Mürsel Koç
Oruçtekin Kökdemir
Rafiye Öztürk
Şehnaz Orhan
Yusuf Bilal Bayraktar

Sizden gelenler

Önder Koç
Mürsel Koç
Rafiye Öztürk

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ
Firdevs İZGÖREN

Kapak İllustrasyon

Büşra AYRANCIOĞLU

Tasarım

Sıla ERGÜN
Ekin ÇİNİCİ

Sesli Dergi

Sılanaz KALENDER

İletişim

Büşra AYRANCIOĞLU

Dijital Medya

Mehmet Akif YARDIM
Büşra AYRANCIOĞLU
Şüheda BİCE
Buse ÇETİN

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperver dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

67. Sayı

Şubat/2024

fikirperverdergi.com

▶ Fikirperver Dergi

📷 🐦 fikirperverdergi

fikirperverdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 🐦 @geleceğimizkitapta

SIFIRDAN BAŞLAMAK

Hayatımızı değerli kılan ve objektif bakış açısıyla değerlendiren, yön vermek yönelimiyle bakıldığı zaman, maddi manevi herkes hayata sıfır noktadan başlar. Hayatın içinde ilerledikçe hayatın eksileri ve artıları olduğu görülmekte ve karşımıza çıkmaktadır.

Bu yönleri, eksi yönler diye adlandırdığımız veya kişisel olarak baktığımızda bunlardan bazıları bizi daha iyi olmamız, gelişimimiz için fırsatlar sunmaktadır. Hayatın zorluklarıyla karşılaştığımızda deneme yanılma yöntemiyle, hayatı irdeleme fırsatı olarak bakarsak gelişim sürecimizde merdivenleri adım adım tırmanarak sağlam bir hayat serüveni sürdürmeye başlarız.

Genel olarak insanlar yaşantımızı veya başkalarının yaşantılarını görüp düşününce bazen kendi kendimize evet belki de ilk bakışta hayatımızın eksileri olarak adlandırabileceğimiz durumlar, konular olabilmektedir. Manevi olarak bazı eksi noktaları görüyoruz. Hayatımızın içindeki eksiler olarak bir annenin olmayışı yada babanın, kardeşin ,dayının, amcanın, teyzenin, halanın, dedenin, ninenin olmayışı veya olup da olmayışı... Yani sevgi ilgi alaka dediğimiz durumların olmadığı. Gerçek samimi bir dostun hayatımızda olmayışı eksi olarak görülebilir. Hatta bunlar herkes için geçerli, bazen olanlar olmayanları arattığı durumlarda olduğu için hayat bize ne sunmuşsa onu en iyi şekilde alıp değerlendirip hayatımızın içinde yoğurarak eksi değil de kendimizi alıştırmaya, adapte etmeye, ayaklarının üstünde durmaya, hayata tutunmak olarak en yüksek düzeyde kaliteli bir şekilde yaşamaya çalışmalıyız.

Bazen bir insanın akrabası, dostu yada çevresinin çok olması artı gibi görünse de öyle olmuyor. Daha zorlu ve yanlışların bol olduğu bir hayatı üzülmeye zorunda kalıyor. Onun için kendimize babadan, dededen maddi zenginlik olarak artı dediğimiz durumlar. Varlıklı ya da meşhur birinin çocuğu ,kardeşi ,akrabası olmak hayatta bize artı gibi görünse de gerçekte hayatımızdaki eksilerdir. Çünkü herkes hayata bir şekilde sıfırdan başlar. Yani bir yaşam mücadelesinin içine doğduğumuz için herkesin başkalarından değil de kendi öğrendiği gördüğü, aklıyla ,bedeniyle bütünleşerek, hayatın içinde yoğrulmuş olarak büyüdüğü yada zorluklarla zaman zaman duraksadığı bir hayat yaşanıyor.

Bununla başa çıkmalı ki hayattan tat almalı ve başkalarından ihtiyacı en aza indirebilsin. Kalabalık bir ailede olmayla veya zengin, varlıklı bir aileden gelme olarak düşünmemeli. İnsan bu hayata bakış önceliği; bu dünyaya sağlıklı, huzurlu, konuşabilen, yürüeyen istediği her şeyi yeyip içebilen, istediğini yapabilen olarak gelmişse hayata zaten artılarla ve zenginlikle başlamıştır. Bunlardan yoksun olan bir çok insan, çok daha avantajlı olduğunu düşünmesi gerektiğini bilmeli. Çevremizde, medyada veya sanal hayatta görüyoruz ki bu yönleri eksik olmasına rağmen bazı insanlar hayata tutunmuş, eksiklerinden artılar çıkarmış, her koşulda mutluluk ve huzurun yolunu bulmuş, bir çok başarıyı elde etmiş, sağlıklı bireylerin ulaşamayacağı noktalara ulaşmışlardır. Zihinsel, bedensel, işitsel kayıpları olanların inanç ve hayata bağlılığına bakıp bu hayatta hep eksiler var demek yerine herkesin kendine göre artıları ve eksileri olduğunu ve istersek eksik görünen şeylerin aslında artılarımız olarak değiştirebileceğini görüyoruz. Önemli olan artı ve eksinin üstünde her şeyin üstünde başlamak bizim yaşama hayata bakış açımız için çok önemli rol oynamaktadır. Her şey bizim elimizde. Hayatımızdaki eksi ve artıyı olumluya çevirmek bizim hayata atılmamızla yaşam mücadelesiyle ve bakış açısıyla alakalı olduğunu bilmeliyiz.

Sağlam beden, sağlam düşünce, sağlam ruh yapısıyla olduktan sonra kendini gelişime açık ve öngörülü olarak geniş bir biçimde ilerlettikten sonra aşılamayacak hiçbir engel olmayacak ve bizi alıkoyamayacaktır. Yeter ki biz öncelikle kendimize, sonra birbirimize doğru, dürüst, karakterli, kötülük düşünmeyen, sadece iyiliğe kafa yoran, olumsuzluklardan yılmayan, her düşüştü daha sağlam, daha dirençli ayağa kalkan bir yapıya sahip, güçlü bir ruha sahip, insanlar için yarışan, önceliğinin kişisel değil toplumsal huzurun yükselişi olması için fedakar olabilen bir yapıya bürünen kişilerden olalım. Gerisi kendiliğinden gelecektir. Yeter ki sevgiyle , saygıyla kalalım.

Mürsel KOÇ

Eskisi Olmayanın Yenisi Olmaz

Ben başlıktaki bu atasözünü çocukluğumda çok duyardım. Rahmetli babam çok söylerdi. Eşyalarımızı, kullandıklarımızı, kısaca eskilerimizi korumayı, onlara iyi bakmamızı bize öğütlerdi. Bunun en büyük nedeni babamın geldiği yokluk yılları ve ekonomik şartlar. Çünkü O, ikinci dünya savaşı yıllarında Anadolu'nun bir köyünde doğmuş, bebekken annesini kaybetmiş, somun ekmeğın kıymetini bilerek büyümüşü. 1950' li yıllarda, o şartlarda liseyi bitirmiş, inşaat fakültesine başlamış, ancak ekonomik sebeplerle devam edememiş, aradan 15 yıl geçtikten sonra gündüz çalışıp gece okuyarak inşaat mühendisi olmuş. Ben ilkokulu bitirdiğimde rahmetli babam inşaat fakültesini bitirmişti. Aynı dönem ben ilkokuldan, o inşaat fakültesinden mezun oldu. Altı kişilik bir ailenin sorumluluğu, tek maaş ve dört çocuk. Özetle babamın bu atasözünü sık sık kullanmasının çıkış noktası, hikâyesi kısaca böyle. Yani hiçbir şey nedensiz değil. Şartlar, yaşanmışlıklar bizi biz yapıyor ve sözlerimize dahi yansıyor. Aynı başlıkta olduğu gibi, eskisi olmayanın yenisi olmaz.

Hayat da öyle değil midir? Bizi geçmişte oluşturduğumuz noktalar, bizi bir yere getirmez mi? Hep yeniden bir şeylere başlarız, ama o yenilerin içerisinde, o beyaz sayfanın içerisinde, önceki karaladığımız sayfalar vardır. Onlardan bir şekilde kurtulamazsınız. Yani böyle yeni doğmuş gibi, yeniden doğmuş gibi olmak biraz zor. Çünkü yaşanmışlıklar var, anılar var. İçine işlemiş olanlar var. Ama bunun da tabii güzel bir tarafı var. İnsana sosyal bir sermaye yüklüyor. Her şeyini o sosyal sermayenin üzerine inşa ediyorsun. İnsanın kişiliğini oluşturmasında çok farkı faktörler var; genetik faktörler, yaşadığın coğrafya, eğitim vs. Bütüncül yaklaştığımızda, eskiden gelenler mutluluklarımız, mutsuzluklarımız, neşelerimiz, sevinçlerimiz, üzüntülerimiz, kayıplarımız, kazandıklarımız, bunların bütünüyle biz varız. Yani yüzümüzdeki kırışıklıklarla birlikte varız. Her biri bir yaşanmışlığı temsil ediyor. Aynı beyaz saçlar gibi. Başka bir anlatımla, eski yeniye içinde barındırıyor. Eskileriniz, anılarınız, hatıralarınız sizi siz yapıyor. Yani geçmişiniz, eskinizle siz, sizsiniz.

Toplumlarda öyle değil midir? Tarihleriyle, geçmişleriyle varlardır ve onlarla övünürler, özel günler ayırır, kutlarlar. Çünkü o tarih, bu günlere ışık olur. O tarih üzerine inşa ettiğiniz bir medeniyet, bir kültür her zaman size yeni kapılar açabilir. Ankara'daki Anadolu Medeniyetleri Müzesindeki eserlere baktığımızda, şu an kuyumcu vitrinlerini süsleyen o güzel takıların dahi Eski Tunç Çağında, ilham aldığını görürsünüz. Diğer ilham verdikleri, ışık tuttıkları başka bir yazının konusu olabilir. Hatta yıllar önce Ankara'da tanıştığım, Picasso ile büyük bir arkadaşlığı olan, İtalyan ressam Domingo Notaro bana şöyle demişti: "Sizin başka bir yere bakmanıza gerek yok, Anadolu Medeniyetleri Müzesine bakmanız yeter, çünkü kökler burada," diyerek bir ağaç resmi çizmiş ve köklerini göstererek, "İşte siz kökler üzerindesiniz" demişti. Ve her geldiğinde muhakkak tekrar tekrar müzeyi gezdiğini söylemişti. İşte eskiden başlamak sanıyorum bu olsa gerek. Yani o izler, kökler, o kanıtlar aslında bugüne ilham veriyor, ışık tutuyor. Onun için eskiden başlamayı, başka bir ifade ile anlatmak istersek: "Hayat ileri doğru yaşanır, geçmişe doğru anlaşılır." demek sanırım en çarpıcı olanıdır. Yani bir şeyi anlamak için geçmişe bakmak lazım. Eskiden başlamak lazım. Çünkü anlayabilmek için geçmişe, yaşamak için de geleceğe bakmak lazım. Kısa bir videoda görmüştüm, özetle şöyle diyordu; arabalarda küçük bir dikiz aynası olur, ama kocaman bir ön cam olur, ara sıra dikiz aynasına bakarsın, daha çok önüne bakarsın, dikiz aynasına çok bakarsan ilerleyemezsin, önünü göremezsin. Güzel bir benzetme. Eskiye ara sıra bakıp önümüzü görebilmek için temel oluşturmamız gerekiyor. O eski, bize çok büyük ipuçları, güzel başlangıçlar verebilir. Eskiye, tarihe, geçmişe sahip çıkanlar olmanız ve ilham almanız dileğiyle sağlıklı kalın, hoşça kalın.

Mehmet Ali Keskinkılıç

BİZ GİTTİK

Küçük şirin bir şehirde, heyecanla ailecek planlanan bir tatildi. Gök mavi, yemyeşil çam ağaçları eşliğinde, bembeyaz karlarla kaplı Bolu'da, kartpostallar gibi fotoğraflar çektiler, gelecekte konuşacağımız anılar biriktirecektik ailecek. Ta ki o soğuk havada, ahşaptan yapılmış otelin ecelimiz olacağını bir fırın gibi tutuşup kül olacağımızı bilmeden...

Çoğumuz uykumuzda yakalanmıştık yangına, kapıları açamadık, ne yapacağımızı bilmeden çareler aradık, pencereleri kırdık kurtulma ümidiyle. Ama ne çare, ne bir yangın merdiveni, ne bir kurtuluş ümidi, kimimizi duman zehirledi, kimimiz camdan atladı, kimimiz yandı. Bembeyaz çarşafli otelde, çarşaf ya kefenimiz oldu ya da ailesini kurtarma şansı olan ailelerin kurtuluş ümidi.

Siz hiç bebeğinizi çaresizlikten, bir ümit kurtulur diye, pencereden atmak zorunda kaldınız mı? Telefonda konuştuğunuz evladınıza pencereden atla, bedenini bulayım hiç yoksa dediniz mi? Ailecek yanacağınızı bile bile ailenizi arayıp helallik istediniz mi? BİZ GİTTİK... Duyduk ki bir gün yas ilan edilmiş, "KÜL OLDUK" diye... Tedbir, tedbir, tedbir ! Biz yandık, başkaları yanmasın, aileler kül olmasın...

Hoşça kal dünya, hoşça kal duyarsız insanlar, hoşça kal işlemeyen sistem, hoşça kal ahbab- çavuş ilişkisi, hoşça kal körler-sağırklar ülkesi... BİZ GİTTİK...

İnsan hayatının yok sayıldığı, yaşam hakkının elinden alındığı bir dünyadan, daha yaşanılabilir, daha anlaşılır bir dünya temennisiyle... Ölenlere rahmet, geride kalanlara sabır diliyorum. Selam ve sevgiyle...

Rafiye ÖZTÜRK

Namütenahi vs. Mütenahi : Eksiden Başlamak

Bir türlü başlayamamak.. Yorucu bir cümle. Hayata geldiğin an başlamışsındır ve ilerlersin marş marş ileri ya da geri.. Başlamak korkutucu bir kelime zannımca, yıpratıcı. Yeni şeyler olmuyor, değişiyor. Evrimleşiyor. Dönüşüm istiyor. Zaman göreceli, başlamak değil yol almak gerekiyor. İtekleyerek görülmüyor o final çizgisi.İstikrar, sabır gerekiyor.Sürekli odaklanma ters etki yaratabiliyor. Başlamak bitirmekle bağlantılı.Peki bitmesi istenmeyen durumlar? Aceleci bir genelleme: başlamak. Zorunlu bir neden gerekmiyor. Biraz kabulleniş çokça emek. Hayata karşı ispat yükümlülüğün yok. Genel kanı safsatasına göre yaşamamalı.. Benlik imgesini kaybetmemeli insan. Sınıf aidiyetinden uzak durarak bakmalı. Birileri bilmiyor diye hiç yaşanmamış olmuyor hayat. Mühim olan başlamamak, devam etmek. Velhasıl cebelleşip durmadan yüzümüzü hayata dönebilir ve bozbulanık kaderimizi ziyadesiyle yaşayabiliriz.

Betül Utcu

O Akşam...

O günün de diğerlerinden bi farkı yoktu aslında akşama kadar, ani bi kararla meyhaneye gitmeye karar vermiştim. Perşembe akşamı saat 6 suları gibi gittim köşede ki meyhaneye. Garson geldi en uç köşeye oturmak istiyorum dedim tabi efendim dedi tek misiniz yoksa gelecek var mı dedi bi 7 8 kişi oluruz dedim, tabi dedi masamı gösterdi gitti. Oturdum 15-20 dakika sonra ilk giren içeri Cemal oldu, darphaneden çıktığı gibi gelmişti elinde çantası başında fötrlü bir şapka, selamını verdi oturdu peşi sıra Turgut geldi hal hatır sordu üstündekileri çıkar-
dı ve oturdu, rakıları söyledik biz başlayalım yavaştan gelirler dedik. Siparişleri verdiğimiz gibi Atilla geldi birazcık kızdı onsuz başlıyoruz diye. Edip geldi bugün bu kadar yazmak yeter dedi ve iki kişi kalmıştı geriye çok geçmeden Nazım geldi dedi kusura bakmayın gurbetten gelmek zaman aldı, olur mu öyle şey dedik buyurun yaptık oturdu. Can'ı bekliyorduk ki aradı çok istiyorum gelmeyi ama biliyorsunuz bırakamıyorum Rex'i dedi güldük hepimiz biliyoruz biliyoruz bırakmaz o sizi dedik güldü, iyi bakın oraya dedim sağ olasin dedi kapattık. Rakılar tamamlandı, mezeler yendi o gün o masada her şey konuşuldu aşktan, sevgiden, gurbetten, acılardan... Aşktan konu açıldığında Turgut, Cemal ve Edip baktılar birbirlerine üçü de yaktı purolarını aynanda derin bi nefes üflediler üçü de biliyordu Tomris için yaktıklarını, sonra Nazım girdi araya benim Piraye'ye olan aşkımlı bilen biliyor zaten dedi Atilla'yla baktık birbirimize güldük.

Artık saatin kaç olduğunu unutup gittiğimiz o sırada ilk gelen Cemal olduğu gibi ilk kalkan da o oldu gecem uzun ama ben burada sonlandırıyorum, yarın darphaneden beklerler beni dedi afiyetler olsun size dedi kalktı. Peşinden Edip kalktı 'şiiirlerim bekler beni yazmam lazım' müsaade istedi kalktı. 1 saat ya geçti ya geçmedi Nazım, Piraye'yi bekletmeyeyim gidiyim ben dedi yüzümüzde bir tebessümle tabi ki dedik. Biraz zaman geçti şişenin sonlarına gelmiştik Turgut durdu gözlerini yukarı kaldırdı şu aranıp duran korkak ellerimi tut, bu evleri atla bu evleri de bunları da göğe bakalım dedi indirdi gözlerini ben buradan göğü göremiyorum göğe bakmaya gidiyorum dedi. Kaldım Atilla'yla başta konuşmadık arka da çalan Zeki Müren'e müsaade ettik biraz çaldı durdu sonra başladık konuşmaya o birini sevmekten bahsetti ben sevilmemekten. 1 2 bardak derken yeni bir şişe daha söyledik, onu da devirmişiz fark etmedik başta sonrasında dedik ki son bardaklar baktık birbirimize sustuk sanki ikimizde diyeceğimiz cümleyi biliyormuşuz gibi aynanda kurduk cümleyi 'Evet korkuyorum çünkü ben ilk defa seviyorum.' Ve masadan sadece 2 ses duyuldu çinçin, tak tak ve montları aldığımız gibi çıktık.

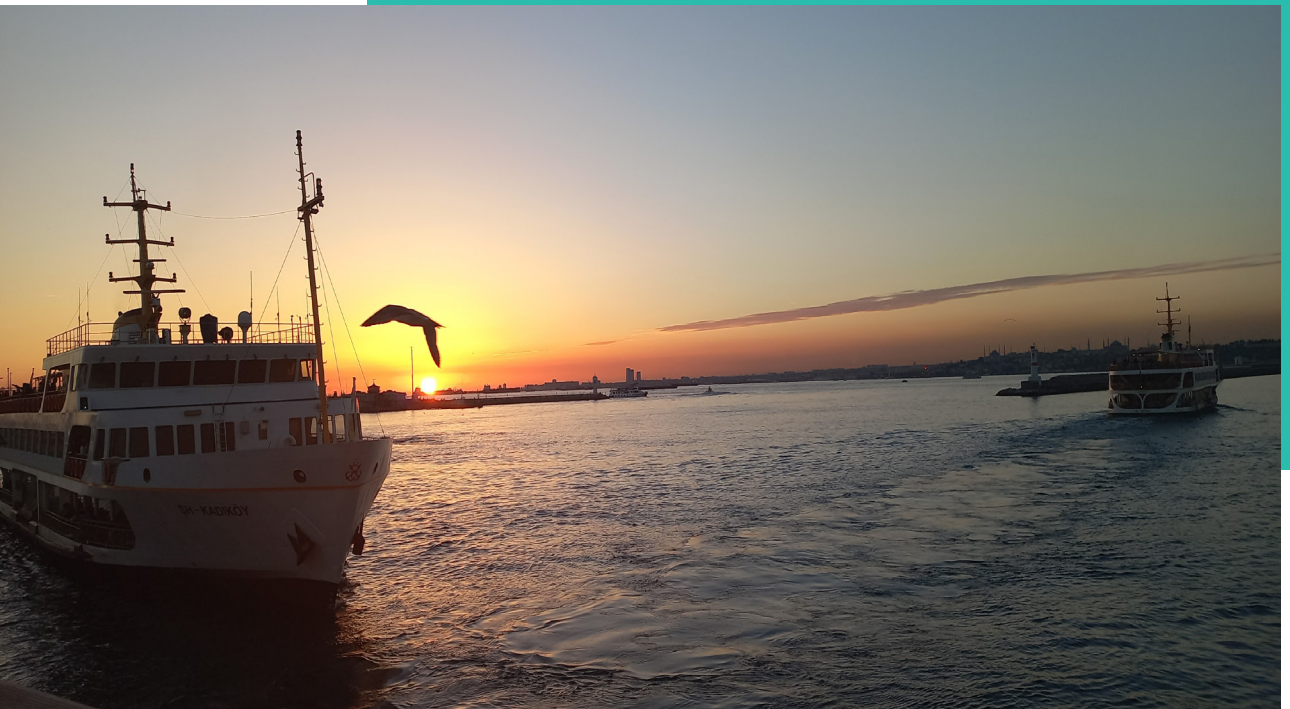
O akşam o masada kimse kim daha çok seviyor yarışına girmede, kim büyük üstat diye konuşulmadı, herkesin konuştuğu tek bi şey vardı o da sevmek sevilmek. Ola ki o masaya düşürse yolunuz önce anason kokusu gelir burnunuza sonrasında söylenen onca şiir, onca cümle kulaklarınıza yerleşir. Boş geçmeyin sizde alın bardağınızı selamını verin sessizce oturun o masaya.

Ekin Çinici

Payıma Düşen Dikenlermiş Geç Anladım

Dibe vurmadan anlamazsın derler. Vurduk ,vurulduk. Öğrenemedik mi, yoksa hayal etmek mi işimize geldi bilmem. Tüm dünyaya dargın gibiyim. Her gün biraz daha eksiliyor umuda dair kırıntılar. Bakıyorum içime; önce Kayahan sonra Sezen geçiyor, gülümsüyorum geçmiş güzel günlere, anılara, vaz-geç-me! Pırıl bir öğle ertesi, gökyüzü kışa inat etmiş de çıkarıvermiş saman sarısı ışıltısını. Tedbirliyim ya hep giyiniyorum seçip en kalın montumu, o da içim gibi simsiyah gözlüklerim de. Yollar hep bekler, bu kez yürümek daha iyi, gereksiz anahtarları bırakıp sessizce kapatıyorum ardımdan hep kontrol ettiğim kapıyı, bu kez umursamadan. Erken saatler hep huzur verir bana, uykuya düşkünlüğümü halletsem demek hep bu his, mis.. İnsanlar geçiyor-um, acelesi olanı, bekleyeni, benim gibi bir telaşı olmadan yürüyen. Bir telaşım yok-mu? Vardı,bir telaşım vardı. Çiçeklerine dokunmak, konuşmak, anlatmak söyleyemediklerini usul usul, incitmeden, yormadan...

Bugün o telaş yok galiba içimde. Bir saat sonra gitmişim ya da yarım saat önce ne fark eder ki? Kulaklığım-da yalanın ağızlarına yer ettiği insanlar... Kürekle vurmak istedikleriniz hani her söylediğinde. Nicedir şarkı dinlemiyorum, dinleyemiyorum sol tarafımın acısını bile unutalı olmuş ama dinleyemiyorum işte,sorma. Haberleri de böyle dinle-ye-meyince manâsız bir ağırlık kafamdaki kulaklığım. Varsın dursun, insanlara tahammülün bitince, uğultusu bile dengeni bozuyor.

Hep selam verdiğim, iki çift laf ettiğim, güler yüzlü, annemi anımsatan kadın... Geçmiş yaşına rağmen yavrusunun yavrusuna bakmak için adımlıyor evimin sokağında. Nasıl sıcak bir gülümsemedir her bakışında. Yok yok güvenimi kazanması zor insanlığın, bu örnekler yetmez. Selamlaşıyoruz bu sabah da. Sadece selam, sohbet; yok! Gerek de yok. Annem yıllarca aynısını yaptı; yavrusu yetmez gibi bir de onun yavrusu. Nasıl öderim ki emeğini, onca yıla neler sığdırdın kim bilir? Kaçını biliriz kaçını anlattın bize, hangisine derman olduk hangisine yoldaş.. Çok sevdim, sevmeyi senden öğrendim belki ben en çok annem, onu da bırakıyorum bak. Herkes gitmişse, sadece arkana dön bir bak,-dön bak dünyaya der ya şarkının sözleri. Sen de bak annem, bak ki içimdeki o sevgi kırıntıları nasıl bir bir serildi yerlere, niye? Dön bak dünyaya... Yine doldu gözlerim bak her annem dediğimde ya da babam, içimi ferahlatan o güzel his, mis. Deniz olmadan yaşayamam derdin hep, nasıl severdin. Bense sadece izlemeyi sevdim, sesini dinlemeyi, enginliğine takılmayı, şarkılar söylemeyi izlerken ya da serilip kumlara, önüm arkam maviye emanet gözlerimi sımsıkı kapatmayı. ne hayaller ne hayaller... Bazen dünyanın bir ucunda ben, bazen gökyüzünde bazen denizin en dibinde. Hayâl bu ya... Ne diyordum deniz severdin evet. Bak mavinin enginliği bir tarafın, bir tarafın çayır çimen. Benimse yok derdime derman. Birileri dalını mı kırmış servinin, bükmüş mü boynunu düşünmeden. Kime ne zarar vermiş de uğraşmış seninle bir bilsem.. Yine boy verirsin kırıldığı yerden bilirim, umuda yer kalmamışken içimde, bir sebep mi bu çıkagelen doğanın ruhuma üflediği. Yârin de gezer dolaşır, Bir gün buraya ulaşır; Hasretler burda buluşur, "Rahat benim altımdadır" der Sabahattin Ali serviye ruh verirken huzursuz bir ruha değil ama gezip dolaştım buraya ulaştım, hasretinle burada buluştum, rahat yerin bilirim, benimse vicdanım. Toprağından filizlenen bu cana sırtımdaki onlarca bıçak izine,bahara hasret, kurumuş bu toprağa,sen çiçeğin özüne varmışsın, bense bir serçe konmuş dalına. Sevdığım; çiçekleri başkalarına, dikenlerini ise hep bana vermiş meğer. Bilememişim.

Esra YILMAZ

Bir Saatlik Bir Hikaye

Bayan Mallard'ın kalp rahatsızlığı çektiği bilindiğinden, kocasının ölüm haberinin ona olabildiğince uygun bir şekilde iletilmesi için büyük özen gösterildi.

Bu haberi ona yarım yamalak cümlelerle; örtülü ipuçlarıyla veren kız kardeşi Josephine oldu. Kocasının arkadaşı Richards da oradaydı. Richards demiryolu felaketinin haberi alındığında gazete ofisindeydi; Brently Mallard'ın adı 'ölenler' listesinin en başındaydı. İkinci bir telgraf gelene kadar olayın gerçekliğinden emin olmak için beklemiş ve sonra bu üzücü mesajı iletmede daha az hassas, daha az şefkatli olabilecek bir başka arkadaşından önce verebilmek için acele etmişti.

Bayan Mallard, benzer şeyleri yaşayan birçok kadının aksine söylenenlerin gerçekliğini kabullenemeyen biri değildi. Yine de ani bir gözyaşı boşanmasıyla kendini kız kardeşinin kollarına bırakıp ağlamaya başladı. Keder fırtınası dindiğinde, yalnız başına odasına gitti. Kimsenin onu takip etmesine izin vermedi.

Odada, açık pencereye bakan, rahat, geniş bir koltuk duruyordu. Bedenini esir alıp ruhuna da sirayet etmiş gibi görünen fiziksel bir tükenmişlikle koltuğa yığıldı.

Evinin önündeki meydanda, baharın gelmesiyle ha-

fif hafif sallanan ağaçların tepelerini görebiliyordu. Havada nefis bir yağmur kokusu vardı. Aşağıdaki sokakta bir seyyar satıcı mallarını satmaya çalışıyordu. Uzaktaki birinin söylediği şarkıların nağmeleri belli belirsiz ulaşıyor ve sayısız serçe de saçaklarda cıvıldıyordu.

Güneşin battığı yöne bakan penceresinden birbiri üstüne binen bulutların arasından parça parça mavi gökyüzü görünüyordu.

Bir hıçkırık boğazına gelip onu sarsana kadar, başını sandalyenin minderine yaslamış bir şekilde oturuyordu, tıpkı uykuya dalmak için ağlayan bir çocuğun rüyalarında hıçkırmaya devam etmesi gibi.

Gençti, güzel ve sakin bir yüzü vardı; yüz hatları geçmişte yaşadığı baskıya karşı dirence hatta belli bir güce işaret ediyordu. Ama şimdi gözlerinde donuk bir bakış vardı ve bakışları göklerdeki maviliklerde sabit bir noktaya kilitlenmişti. Bu bir düşünme bakışı değil, düşüncenin askıya alındığını anlatan daha çok zeki bir bakışı.

Ona doğru yaklaşan bir şey vardı ve o da korkuyla bunu bekliyordu. Neydi bu? Bilmiyordu; adlandırması çok belirsiz ve anlaşılması zordu. Ama hissediyordu, gökyüzünden çıkıp gelen bu şey havayı dolduran sesler, kokular, renkler arasından ona doğru uzanıyordu.

Şimdi göğsü gürültülü ve düzensiz bir şekilde inip kalkıyordu. Kendisine sahip olmak için yaklaşan bu şeyi fark etmeye başlamıştı ve iki beyaz ince eli kadar güçsüz iradesiyle onu geri püskürtmeye çalışıyordu.

Kendine geldiğinde, hafifçe aralanmış dudakları arasından fısıltıyla bir kelime çıktı. Nefes nefese tekrarladı: “özgürüm, özgürüm, özgürüm!” Boş boş bakan gözleri ve takiben korku dolu bakışları kayboldu gitti. Gözleri canlandı ve parlaklaştı. Nabızı hızla atıyordu ve akan kan vücudunun her santimetrekaresini ısıtıp rahatlatıyordu.

Onu esir alan şeyin korkunç bir sevinç olup olmadığını öğrenmeye çalışmadı. Berrak ve yüksek algısı bunu bilmenin önemsiz olduğunu düşündürdü.

Kocasının ölümde birleşmiş nazik ve şefkatli ellerini ve ona sevgiden başka hiçbir hisle bakmamış sabit, gri ve ölü yüzünü gördüğünde tekrar ağlayacağını biliyordu. Ama o acı anın ötesinde, kesinlikle sadece

kendisine ait olacak uzun yıllar gördü ve o yılları kucaklarcasına kollarını açıp “Hoş geldiniz” dedi.

O gelecek yıllarda uğruna yaşayacağı hiç kimse olmayacaktı; sadece kendisi için yaşayacaktı. Artık hayatında erkeklerin ve kadınların herhangi bir başkasına özel bir irade dayatma hakkına sahip olduklarına inandıkları o kör ısrarla kendi iradesini yok eden bir güç olmayacaktı. O kısa aydınlanma anında, ister nazik isterse de zalim bir niyetle de olsa başına gelen bu şey bir suç olarak görünmedi kendisine.

Onu sevmişti – ama bazen. Çoğunlukla da sevmemişti. Ne önemi vardı! Şimdi aniden varlığının en güçlü dürtüsü olarak yaşadığı bu kendi benliğini fark etme durumuyla karşılaştırıldığında çözilemeyen bir gizem olarak bilinen aşkın ne önemi olabilirdi?

“Özgürüm! Bedenim ve ruhum özgür!” diye fısıldamaya devam etti.

Josephine, dudakları anahtar deliğinde, kapalı kapının önünde diz çökmüş, içeri girmek için yalvarıyordu. “Louise, kapıyı aç! Yalvarırım, kapıyı aç - kendini hasta edeceksin. Ne yapıyorsun, Louise? Tanrı aşkına kapıyı aç.”

“Git buradan. Kendimi hasta etmiyorum.” Gerçekten de Bayan Mallard o açık pencereden bir yaşam iksiri içiyordu.

Hayal gücü, gelecekte yaşayacağı günlerin hayaliyle çılgınca koşuyordu. İlkbahar günleri, yaz günleri ve kendisine ait olacak her türlü gün. Hayatının uzun olması için kısa bir dua etti. Daha dün korkuyla hayatının uzun olabileceğini düşünmüştü.

Uzun bir süre sonra ayağa kalktı; kız kardeşinin aşırı ısrarlarına dayanamayarak kapıyı açtı. Gözlerinde ateşli bir zafer vardı ve kendisi farkına varmasa da Zafer tanrıçası gibi yürüdü. Kız kardeşinin beline sarıldı ve birlikte merdivenlerden aşağı indiler. Richards aşağıda onları bekliyordu.

Tam bu anda birisi anahtarla ön kapıyı açtı. İçeri giren kocası Brently Mallard'dı. Yolculuktan dolayı biraz yorgun görünüyordu, sakın sakın el çantasını ve şemsiyesini taşıyordu. Meydana gelen kaza mahallinden çok uzaktaydı ve hatta bir kaza olduğunu bile duymamıştı. Josephine'in tiz çığığına ve arkadaşı Richards'ın hızlı bir hareketle onu karısı Bayan Mallard'dan saklama çabasına çok şaşırdı.

Ama Richards çok geç kalmıştı.

Doktorlar geldiğinde Josephine'in kalp rahatsızlığından dolayı öldüğünü söylediler - öldüren bir sevinçten.

Bir Saatlik bir Hikaye (The Story of an Hour)

Yazan: Kate Chopin

Çeviren: İsmail İğdeli

Kate Chopin (1850- 1904) Amerikan iç savaşı öncesi ve sonrası Amerika'nın güneyinde özellikle kadın hakları ve yaşam üzerine eserler veren bir yazar. Bugün, erken feminist edebiyatın öncüsü olarak da kabul edilen Chopin'i ben üniversite yıllarında Amerikan Romanı dersinde incelediğimiz *The Awakening* (Uyanış) adlı romanı ile tanımıştım. Yaşamı boyunca toplumla ilişkileri oldukça sorunlu olan bir kadının benlik mücadelesini anlatan ve yazıldığı dönemde oldukça çok eleştiri alan bu roman, feminizm akımının gelişmeye başladığı 1970'lerde yeniden keşfedildiğinde feminist bir klasik olarak bilinir. Bir anlamda geleceğin yazarlarının kadınların benliği, toplum baskısı ve iç yaşamları konularında yazmalarına yol açan romanlardan olduğu söylenebilir. Eserlerinde kişisel özgürlüğüne ve kendi yeteneklerini geliştirmeye çalışan kadınlar yaratarak bunların çevreleri ile tutuştukları kavgaları anlatır. Chopin'in ilgisini çeken konular kadın sorunlarıyla sınırlı da değildir. Renkleri, sesleri, kokularıyla Amerika'nın güneyi, bu yörede yaşayan insanların değişik ruhsal durumları, toplumsal sorunlar, kölelik, evlilik yaşam konularında da öyküleri vardır. Amerika'da kocasından yasal yollarla ayrılan ilk kadın olan büyük annesi tarafından yetiştirilen Chopin kocası öldükten sonra altı çocuğunu büyütme için birçok işe girip çıktıktan sonra 40 yaşlarında yazar olarak yoluna devam eder. Öykülerinde ve romanlarında kadın karakterlerinin ataerkil yapılara direniş ve bağımsızlık özlemi hikâyelerini o dönemde pek de hoş görülmecek bir açık sözlülükle işler.

Bu ayki dergimizin konusu olan 'Eksiden Başlamak' için uygun olduğunu düşünerek çevirisini yaptığım *The Story of an Hour* (Bir Saatlik Bir Hikaye) Chopin'in en çok bilinen öyküleri arasında yer alıyor. Bu öyküde 19. yüzyılın sonlarında kocasının ölüm haberini alan bir kadının bağımsız bir kimlik oluşturma mücadelesi anlatılıyor. Bu öykünün ana karakteri olan Bayan Mallard korunaklı ama mutsuz bir hayat sürmektedir. Kocasının öldüğünü öğrendikten sonra, edebiyatta bir karakterin belirli bir kişi, nesne veya durum tarafından tetiklenen bir farkındalık anı yaşamaması olarak tanımlanan ve Türkçeye 'aydınlanma' olarak çevirebileceğimiz bir 'epiphany' yaşar. Kocasının

kaybından ötürü kederlenmesi ve hayata küsmesi beklenen kadın umulanın tersine, evlilik boyunduruğundan kurtulduğu için bir ferahlama hisseder. Önüne yeni bir başlangıç yapma ve özgür olma şansı çıkar. Kocasının ölüm haberini aldıktan sonraki bir saatte oluşan bu özgürlük ve gelecekteki mutlu yıllar hayali Bayan Mallard'ı heyecanlandırır ve hayata yeni bir başlangıç yapma isteği uyandırır. Ancak bu durum sonra gelişen beklenmedik bir olayla tam tersine döner. Bir mucize gibi görünen şey ölümcül bir sonla biter.

Bu öykünün yazılmış olduğu 130 yıl kadar önce toplumun kadınlara bakışı çok farklıydı. Kadınlar, 19. yüzyılın sonlarında, zayıf, kırılabilir ve hayatta kalmak için kocalarına bağımlı varlıklar olarak görülüyordu. Kate Chopin ise sadece bu hikayesinde değil hemen tüm eserlerinde toplumun inançlarının aksine, kadınların güçlü olduklarını ve bağımsızlıklarını elde edebileceklerini göstermek istiyor. Bayan Mallard gibi kadınların toplumun onlara kabul ettirdiği rolden kaçma çabalarını eserlerinde bazen açıkça bazen de imgeler kullanarak yansıtıyor. Bu öyküde Chopin, Bayan Mallard karakteriyle on dokuzuncu yüzyıl kadınlarından farklı bir kadın imgesi sunuyor. Louise Mallard, kocasının ölüm haberini duyduğu ilk anda girdiği krizi çok kısa sürede atlatarak, çağının diğer kadınlarının aksine, yeni bir başlangıç umuduyla daha güçlenerek çıkar. Chopin gerçek gücün, insan ihtiyaçlarını ve arzularını toplumun beklentilerinin üstüne koyma ve trajedinin ortasında olumluya odaklanma yeteneği olduğunun altını çizerek çağının kadınlara Lousie Mallard'ı bir anlamda örnek gösterir. Her ne kadar yaşadığı kalp sorunu Bayan Mallard'ın verdiği kararı uygulamasına imkan vermemiş olsa da yaşadığı değişim, çağının ezilen kadınları için her zaman bir çıkış noktası olabileceğinin altını çizen olumlu bir örnek olması açısından değerlidir.

İsmail İĞDELI

SARKAÇLI DUVAR SAATI

Akşam karanlığı yavaş yavaş bastırırken, balkondan bozma odaya hafif bir ışık huzmesi, masaya boylu boyunca yatırdığım kahverengi eski duvar saatimin üstüne vuruyordu. Ona bakarken sıkıntım iyice arttı. Beni gözetsin diye yanıma verdikleri, hızlı hızlı konuşmamdan zerre kadar anlamayan Özbek kadınının zor ikna etmişim saati duvardan indirmesini. Dakikaları az da olsa geriden geliyordu. Maazallah önlemimi almazsam daha da geri kalacak diyorum ama nafile, kafası basmıyor. Zaten sinir oluyorum, oğlumla gelinimin bana baksın, sırf onlarda kalma-yayım diye yatılı kadın tutma çabalarından. Artık seksen yaşındaymışım da düşsem ne olacakmış da, o bana bir güzel bakarmış da... Asıl ben onları seyredeceğim oğlumun evinde. Ne yapabilirim ki onlara? Gözlerimin evlerinde gezinmesinden daha masum bir şey olabilir mi? Ben onların annesiyim, torunların babaannesiyim ayol. Şu saatin gonglaması nasıl durmuyorsa senin hastalık muhabbetin de hiç bitmiyor anne der, oğlum. Onun zenginliğinden karısı faydalanıyor sadece. Bu, kocamın ölümünden sonra değiştirdiğim üçüncü evim. Tamam bana da veriyorlar paralarından bir şey demiyorum ama birinci evin tavanı alçaktı nefes alamıyordum. İkinci ev de rüzgârlar olduğu vakit, camdan hayaletler geliyordu sanki. Ağaçların sallanan görüntülerinin gölgesi ve ışıklar sinirlerimi bozuyordu napayım. Bana ev almakla bitmez ya paraları.

Masanın üzerinde duruyor boylu boyunca tamir bekleyen büyükbabamın duvar saati. Telefon çaldı, gelin arıyor.

“Efendim kızım, iyi diyelim iyi olalım, şu boynumun yanından başlayan bir damar var taaa başıma kadar gidiyor ağrısı, MR çektirsem diyorum. Bugünde kadınının izin günü, yalnız evdeyim, napayım.”

“Tamam kızım, oldu kızım, siz iyi olun da ben başka bir şey istemiyorum. Haydi selametle.”
O anlamadı ama ben öfkeyle kapadım telefonu.

Elimden hiç düşürmediğim pet şişemden suyumu içtim yudumlayarak. Çok da hızlı içemiyordum boğulacağım diye korkuyordum ama pet şişem olmadan da ne evin içinde ne de dışında dolaşabiliyordum.

İki yüzlü kadın. Kocasına iyi gözükme için bana düşkünmüş gibi yapar, ama bu gece yalnızım deyince konunun üstünü kapatmayı da beceriverir hemen. Bir gün dahi olsa alamazlar mı beni evlerine. Ben yatakta da yatmam zaten kanepeye kıvrılır, televizyona bakarım. Hem yarın hastaneye götürürler beni hem de duvar saatini oraya götürürüm de tamir ettirirler. Ama nerde... Sıkılarak baktım büyükbabamın masada boylu boyunca yatan duvar saatine. Önündeki koltukta ona eğilmiş hâlde buldum kendimi, aynadaki görüntüme gözüm takılırken. Karanlık iyice bastırdı. Akşam ezanının sesi geldi sokaktan.

“***” Bir misafirlikte, beynine birdenbire inen annemin hastalanmadan önceki kambur oturuşu geldi gözümün önüne. Büyükbabamın odasının kapısının önünde, buzlu camın arkasında, çokta net görülmeyen büzülmüş vücut şekli ne kadar da bana benziyordu. Bir zamanlar Atatürk’ün makam şoförü olmasıyla kendini çok öven büyük babamın, akşam ezanını az geçmiş olduğu halde eve geç gelmesini azarlayan hali, ara ara bir kâbus olarak girerdi rüyalarım. Allah’tan korkmazdık ondan korktuğumuz kadar. Çocuk aklımla düşünürdüm; Atatürk’te korkar mıydı acaba büyükbabamdan. Evin içinde gölge gibi dolaşan içgüveysi babam, annemin bu azarlanmaları karşısında hiçbir şey olmamış gibi eski ayakkabılarını fırçalar, kendini soba için odun kesmeye evin arkasına atardı.

“Bu gong kaç kere vurdu, akşam ezanı okundu. Bu eve zamanında girilecek demedim mi sizlere. Kocan da koca değil ki hizaya getirsin seni”

“Bu gong kaç kere vurdu, akşam ezanı okundu. Bu eve zamanında girilecek demedim mi sizlere. Kocan da koca değil ki hizaya getirsin seni”. Sadece ağlayan, büzüşerek duran annemin burun çekmelerini duyar, orada duramaz, sessizce odun kıran babamın yanına atardım kendimi. Ta ki o, kalp krizinden aniden ölünceye kadar, onun sessizliğinde nefes aldığı mı bilir, azarlama merasiminin bitişine kadar da girmezdim eve.

“***” Ezan hala okunuyor, büyükbabamın duvar saati “gong” sesine hasret boylu boyunca yatıyor sehpanın üstünde. Aynada ki görüntüme gözüm kaydı gene, sıkıntı geldi. Bırakıverdim duvar saatini masada, kalktım elimde su şişemle odaları dolaşmaya. Sokak kapısının önünde çıkmaya hazırlanan çekik gözlü Özbek Ayşe’yi gördüm. Özenle, sıkıca bağladığı kafa örtüsünü aynada düzeltiyor, göz makyajı akmış mı diye de gözlerini patlatarak aynaya bakıyordu. Gözümün önüne, büyükbabamın masaya yatırılmış duvar saatine eğilmiş bakan küçük kambur görüntüm geldi. Sinirlendim gene. Su yuttum hemen pet şişemden.

“Çıkıyor musun, olmuşun ya işte, hâlen ne bakırırsın aynalara?”

“Hee, gidek diyom. Yarın gelirim anne “ diyerek kapıyı çekti.

İnşallah gelemesin de bu evde de durmam giderim oğlumun yanına. Mecbur bakacaklar bana. Boynumdan başıma uzanan ağrıyan damarı parmaklarımla takip edebiliyordum, ama anlatamıyordum kimseye ızdırabımı. Sinirsel diye tutturmuşlar. Ağrı çekmesem söyler miyim? Oturma odasına girdim önce. Televizyon açık, kapatmadan gitmiş kafasız kız. Yok, olsun kapatmayayım da ses olsun evin içinde. Akşam karanlığı iyice bastırdı. Ezan da bitti. Bugün çok mu uzun okundu sanki, bitmek bilmedi tövbe estağfurullah.

Odada gezindi gözlerim. Bütün eşyaları yeniden aldurdım oğluma. Koltukları, divanı. Ama koyu renkler karanlık mı yapmış bu odayı ne.? Işığı açtım bu seferde beyaz renk gözüme girdi sanki. Gene kapadım. Loşluğa alıştırmaya çalıştım gözlerimi. Beyaz perdeler sallandı sanki. Konsolun önünde duran yığıldığım eski gazetelere, onun yanında sayısını şimdi unuttuğum, üst üste katlanmış olan yün yorganlarına baktım. Ürperdim birden çıktım hızla odadan.

Mutfağa yöneldim, derken telefonum çaldı. Bir zahmet oğlum arıyor. Öfkeyle açtım telefonu, birkaç yudum su alırken pet şişemden.

“Yok sadece iki gündür aramıyormuş, yok fabrikadan gönderdiği saat var ya, o neden yetmiyormuş ta duvar saati tamiri için özel adam istiyor muşum, yok daha yeni MR çektirmişim, beynimde bir şey yokmuş ya, vır vır zır zır...”

“Duramıyorum bu kadınla dedim, konuşmayı bilmiyor.

“Yalnız da kalamıyorsun ama!”

“Evet kalamıyorum. Alın beni yanınıza!”

Gene öfkeyle kapadım telefonu, hızlıca suyu boşalttım ağızıma, boğulmak istedim sanki. Öksürmeye başladım ama, korktum birden. Ölüm bu kadar kolay mı ya diye aklımdan geçti. Sırtıma birdenbire gelen ürperti soğukluk için kapının kenarında duran yün yeleğimi giydim.

Buzdolabını açtım, yığınla sebze torbaları, dünden kalmış sahanda mercimek lapası, tarhana çorbası. Hiçbirini canım istemedi. Buzluğu açayım dedim. Kışlık için yaptığım poşet domatesler, barbunyalara, kucağıma düştü. Fazla da gözükmemişlerdi ama, buzdolabım küçük bence bir yedek daha lazım bana. Söyleyeyim de oğluma, aldırayım bir soğutucu.

Sıkıldım gene salona döndüm. Kapıdan, boylu boyunca ölü gibi sehpa yatan, heybetli, sesi çıkmayan eski saate baktım korkuyla.

“***” Sana bunun tozunu alırken dikkat edeceksin demedim mi Hayriye, diye bağışlarını duyduğum büyükbabam ile, odanın kapısının önünde buzlu camın arkasından gördüğüm küçük, kambur duran kadın gözümün önüne geldi gene. Babamın kaçıışı ve benim onun arkasından kaçışım ve bizi sakinleştiren, gürültüyü bastıran baltanın sesinde, bahçede biraz huzur buluşum. Sadece duvar saatinin camının kenarı çizilmişti oysaki.

Öfkeyle aldım tornavidayı elime ben tamir edecektim. Madem birini göndermedi tamir ettirmeye oğlum. Bunu tamir etmek zorundayım. Yoksa valla büyükbabam öteki alemde de olsa, sorar hesabını ben gidince yanına.

Boylu boyunca ortadan tornavidayla ikiye ayırdım saati, sarkaca dokundum. Tüm numara bundaydı sanki. Vaktinde ötmeyen horoz gibi, ya da vaktinden önce öten horoz gibi, ya da vaktinden önce konuşan kadınlar gibi, ya da hep susması gerekli babalar gibi, ya da hep söylenmesi gereken korkutucu büyükbabalar gibi...

Deliriyorum sanki. Sarkaca dikmiş gözümü, onunla konuştuğumu fark ettim içimden. Ağlamaya başladım. Su içtim şişemden hemen. Lanet olsun deyip sarkacı çekiştirmeye başladım. Elim kanadı, çarpıntım başladı, o damar o damar var ya hani hiçbir doktorun görmek istemediği, ağrısı iyice arttı. Elimi tuttum, kanlar duvar saatinin üstüne damlamaya başladı.

İkiye ayrılmış saati, koparttığım sarkacı, su şişemi, yaralı elimi de alıp, ilaç çantamla birlikte kapıdan fırladım. Oğluma gidecektim. Almazlarsa kapıda yatarım derim, ama evimde yatamayacağım bu gece, yoksa atarım kendimi duvar saatimle birlikte balkondan aşağı diyeceğim onlara. El ettim hemen uzak yakınlarla; Taksi, taksi....

Eksiyle Mücadele

Özlemek zor gelir insana. En sevdiğini gönlünde yaşatmak, her derdinde sığınmak ve ruhuna tutunmak... Yalnızca çok büyük bir bağ üstesinden gelir uzaklığın, özlemenin ve hasretin. Uzaklık yaşanan her acının iki kat olmasıdır. Ufak sorunların dağlara çıkmasıdır. Varsın çıksın. Dağlar ferahdır. Her çilenin sonunda aydınlık bir bahar vardır. Baharın gelmesi için kışın yaşanması gerekir. Kış, zorluktur, çiledir, kalplerin üşümesidir. Her kış güç verir insana. Mücadele ruhu kazandırır. Kaybetmeye alıştıırır belki ama kıymet bildirir. İnsan yanındayken değer verdiğinin kıymetini bilmiyor. Bilse de unutuyor. Unutmak ne kötü kelime. İnsan canını unuttur mu? İnsan işte! Unutuyor... Kış unutturur. Kış kaybettirir belki. Ancak ya kaybetmezsek. İşte o zaman bahar mevsiminde o çiçekli dağa yaslanırım. O dağın çimeni asla soğuk değildir. Isıtır beni ve yüreğimde uçuşan kelebekleri.

İnsan her soğukta kaybeder. Kaybettikçe eksiye düşer. Elbette zirvede yalnız olmak gibi bir derdimiz yok ama benim eksim yalnızlıktır. Neyleyim onsuz denizleri, neyleyim onsuz şehirleri, mutlu günleri. Mutlu olur muyum o da şüpheli. Onsuz eksideyim ve her eksi ok gibi saplanır yüreğime. Yürek bu acıya dayanmamalı. Öyleyse kış atlatılmalı. Her seven ruh gibi mücadele edilmeli. Çünkü umutsuz hiçbir durum yoktur. Umudunu yitirirsen eksiden bile çıkamazsın. Mücadele etmek, onunla sifıra ulaşmak ve ardından kazanmak. Benim için zafer günü kavuşma günüdür.

Başlıyorum şimdi eksiden basamakları birer birer çıkmaya. Önce gönül almaya, sonra sözlerimi tutmaya. Ardından onu kazanmaya. Gün sonunda kavuşmaya. Kavuşmak çok basit gelebilir insana. İnsanın insanla kavuşması basittir elbette. Ancak ya ruhlar kavuşursa? Ruhların kavuşması bana doğanın çıkardığı sesler kadar büyüleyici gelir. Dalgaların kıyıya vurması, gök gürültüsü, bir aslan kükremesi ve daha nice. Tanrı tarafından insana kazandırılmış bir yetenek bana kalırsa ruhların kavuşması. Temelinde sevgi yatan bu eşsiz an huzurun en basit tarifi. Her yanda kan, acı, gözyaşı varken kavuşma anında görünmez bir kalkan tüm bu kötü gerçeklerden insanı soyutluyor. Bir anlığına fantastik bir evrenin büyüleyici dinamiğine ayak uyduruyor insan. Çevresini görmüyor. Çünkü bir sebep var. Bu sebebin en yüce kaynağı sevgidir. İnsanı yeniden aydınlatan, o basamakları birer birer çıkartan, mücadele ruhunun temeli sevgidir. Sevgisiz mücadele insanın kendine zulmüdür.

Eksileri çoktan aştık. Yeni güne uyandık. Sevdiğine bir “günaydın” demek, ruhundaki çiçeklere su vermek, güneş olmak dünyasına ve elinden tutup aydınlığa çıkarmak onu. Onunla bu soyutlandığın andan asla çıkmak istememek ne güzel bir talep. Ancak en zoru, insanı aşağıdan tutup çeken, eksiye sürükleyen acımasız bir canavar var. Onun adı zamandır. Zaman, kışı getirecek olan vahşi yaratıktır. Zaman, bizi ayıran bir zalimdir. Zalime karşı mücadele de kutsal yasalarının yani sevginin verdiği yüce bir emirdir.

Şimdi yeniden kışı beklemekteyim. Yalnız bu sefer daha özgüvenli ve dirençliyim. Çünkü zaman denilen çile yükünü bir kez yendim. Yine yenerim. Kurtuluş, eksileri kararlılıkla artıya çevirmektedir. Bunu yapmak için de onları eksi ile çarpmak gerekir. Zafer inananlarındır. İnananlar ise elbet bir gün sevdiğine, en değerlisine, çiçekli dağına bahar günlerinde kavuşacak, sarılacaktır.

Oruç KÖKDEMİR

IRAZ KADIN

Her canlı kendisine yetebilme becerisinden noksan olarak gelir dünyaya. Noksanlığını bilmez, muhtaçlığının farkında olmaz. Olmadığı için de mutsuzluk veya acı hissetmez. Donanımına göre zaman içinde hayatta kalmayı öğrenir. Var olan becerileri gelişir, kendi kendine yeter hale gelir. Noksanlığı kalmaz. Bu süreç öyle bir doğallık içerisinde gelişir ki o canlının kendisi bile farkına varmaz. Zaman geçtikçe her zaman bu becerilere sahip olduğunu ve dünyaya bu şekilde geldiğini sanır. Kendi benliğinde yaratılışı tam kanaatini oluşturur.

Her canlı bu talihe eremez tabii ki. Bazıları hep noksan kalır, asla tam olamaz. Eksikliklerinin farkına vardığında neden sorusunu sorar durur. Girdiği tüm yarışlarda sondan birincilik hep onun olur. İşte Iraz'ın hikayesi de böyledir. Iraz'ın hayatı hastalıkla, kocasının dertleriyle, çocuklarını tek başına yetiştirme telaşı gölgesinde ve başkalarının eksikliklerini tamamlama çabasıyla geçip gitti. Ömrü boyunca koşturdu durdu fakat yarışı hiçbir zaman tamamlayamadı. Çünkü Iraz hep yarışa geriden başladı.

Iraz zor ve acımasız hayata en olmayacak şekilde geldi. Köyde yaşayan bir ailenin yedinci kızı olarak doğdu. Onun doğduğu yerde bir bebek doğduğunda erkek mi diye sorulurdu. Bebek erkek ise müjdeyi verenin yüzü güler, sevinç içinde bir oğlan oldu derdi. Erkek olmadığında müjdeyi verenin yüzü asık olur, derin bir sessizlik içinde olur. Soruyu soranlar bebeğin erkek olmadığını hemen anlar, sakat mı diye sorardı. Müjdeyi veren sakat değil canım der susardı. Herkes anlardı ki doğan bir kız çocuğu. Iraz'ın doğduğu yerde sakat olarak doğmak en kötü şeydi. Sakat doğmaktan sonraki daha az kötü şey kız olarak doğmaktı.

Iraz doğduğunda isim arayışına girilmemiş, köyde yaşayan yaşlı bir kadın bunun adı benim gibi Iraz olsun deyivermişti. Iraz'ın ailesi o anın şokuyla kızlarına komşu kadının adını vermişlerdi. Iraz boyun eğen, kabul eden ve rıza veren demektir. Yaşamı boyunca adının anlamını taşıyacak, başına gelen bütün felaketleri kabul edecek, kendisine çizilen kadere boyun eğecekti.

Iraz bir sürü kız çocuğunun olduğu eve kız olarak doğmuş, bu da yetmezmiş gibi yaşamını hastalıklarla geçirmesine neden olacak bağışıklık sistemi düşüklüğü vardı. Hastalığı sebebiyle çok çabuk hastalanıyor ve çok zor iyileşiyordu. O dönemde sık hastalanmasının bir sağlık sorunundan kaynaklı olduğu bilinmediği için Iraz'a Nazlı lakabı takılmıştı. İş yapmak istemediği için hastalık numarası yaptığı düşünülüyordu. Kadın erkek, yaşlı çocuk herkesin tarlada çalıştığı bir yerde Iraz'ın hastalığı kabul görmüyordu. Zaten bir kız olarak doğmuştu. Bun üstüne bir de sürekli hasta oluyordu. Bu kadarı da fazlaydı.

Iraz'ın çocukluğu ve genç kızlığı zor geçmişti. Ama kendisini şimdiden sonra daha zor günler bekliyordu. Hastalığı sebebiyle tercih edilebilecek bir gelin adayı değildi. Evlenmesi zor gözüyle bakılıyordu. Ailesi tarafından Iraz'ın tek talibi olan Berduş Zeki'ye sevinç içerisinde verildi. Zira onlar için en önemli şey sadece evlenmekti. Evlendiğin kişinin nitelikleri, tarafların evlenmeyi isteyip istemediği çok da önemli değildi.

Iraz'ın kocası Zeki alkol ve kumar bağımlısıydı. Bağımlılıkları nedeniyle iki yakası bir araya gelmiyordu. Kendisine bile faydası yokken hasta bir kadını ve bakıma muhtaç çocuklara ne katkısı olabilirdi. Zeki günün bir kısmını çalışarak geri kalan kısmını ise kazandığı parayı ezerek geçirirdi. Iraz ve çocukları ise Allah'a emanet bir şekilde yaşayıp gidiyorlardı.

Iraz'ın genç kızlığındaki lakabı Nazlı iken evlendikten sonra Dertli olmuştu. Dertli Iraz'nin yaşadığı coğrafyada yaşam zorluydu. Iraz hassas bünyeli olmasına rağmen hayata sınıksız tutunuyordu. Hastalığına sığınıp kenara çekilmiyor, zorluklarla baş etmek için elinden geleni yapıyordu. Kocası Berduş Zeki'den bir şey beklememesi gerektiğini öğrenmiş, çocuklarını tek başına yetiştirmeye çalışıyordu. Halinden şikayet etmiyor, yazgısını bir hediye gibi kabulleniyordu. Tüm dertleri bir yana yaşamın içindeki küçük sevinçlerden büyük mutluluklar yaşıyordu. Zaten başka türlü nasıl yaşardı insan?

Fatma KAYA

BİLEMİYORUM

Gökyüzünde adın var anamıyorum
Yıldızlar var ama sayamıyorum
Bir yüzün var ama çizemiyorum
Seni düşündükçe bir tek seni yazabiliyorum

Rüyalarım var, kâbus diyorum
İçinde sen varken cennet eyliyorum
Saydığım şafağımda yerin var mı bilmiyorum
Aklımda bir numaran var silemiyorum

Yoruldu beklemekten, yordum bekletmekten
Bir af çıkar gibi kapında duruyorum
Vatan, millet, aşk hepsiyle yoğruluyorum
Bir tek seni ummaktan vazgeçemiyorum

Yusuf Bilal BAYRAKTAR

Aşk Vadisi, Kapadokya

Türkiye'nin Kapadokya bölgesinde bulunan Aşıklar Vadisi, "Peri Bacaları" adı verilen eşsiz kaya oluşumlarıyla ünlüdür. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Göreme Tarihi Milli Parkı'nda bulunan vadi, muhteşem manzaraları ve romantik atmosferiyle ziyaretçileri cezbediyor.

Aşk Vadisi Efsanesi

Vadinin adı, anlaşmazlıklarına meydan okuyan iki düşman aileden gelen iki sevgilinin yerel efsanesinden gelir. Birleşmelerine rağmen, çatışma devam etti ve trajediye yol açtı. Hikayeye göre, ilahi güçler vadinin oluşumlarını sonsuz aşkın sembolü ve anlaşmazlığa karşı bir uyarı olarak yarattı.

Jeolojik Önemli Noktalar

Love Valley'nin ikonik sütunları, binlerce yıl boyunca volkanik aktivite ve erozyon yoluyla oluşmuştur. Daha sert bazaltla kaplı yumuşak tüf kaya, bu dikkat çekici doğal heykelleri yaratmıştır.

Aktiviteler

Love Valley'i ziyaret edenler, Kapadokya'nın eşsiz arazisinin panoramik manzaralarını sunan yürüyüş, at binme ve sıcak hava balonu turlarının keyfini çıkarabilirler. Vadinin patikaları, doğal güzelliğini keşfetmek için idealdir.

Mürsel KOÇ

Koyunbaba Köprüsü – Çorum^{Bitlis'in}

Osmancık ilçe merkezinde Kızılırmak üzerinde bulunan Koyunbaba Köprüsü, II.Beyazıt zamanında yapılmıştır. Yapımına 1484 yılında başlanmış, 1489 yılında tamamlanmıştır.

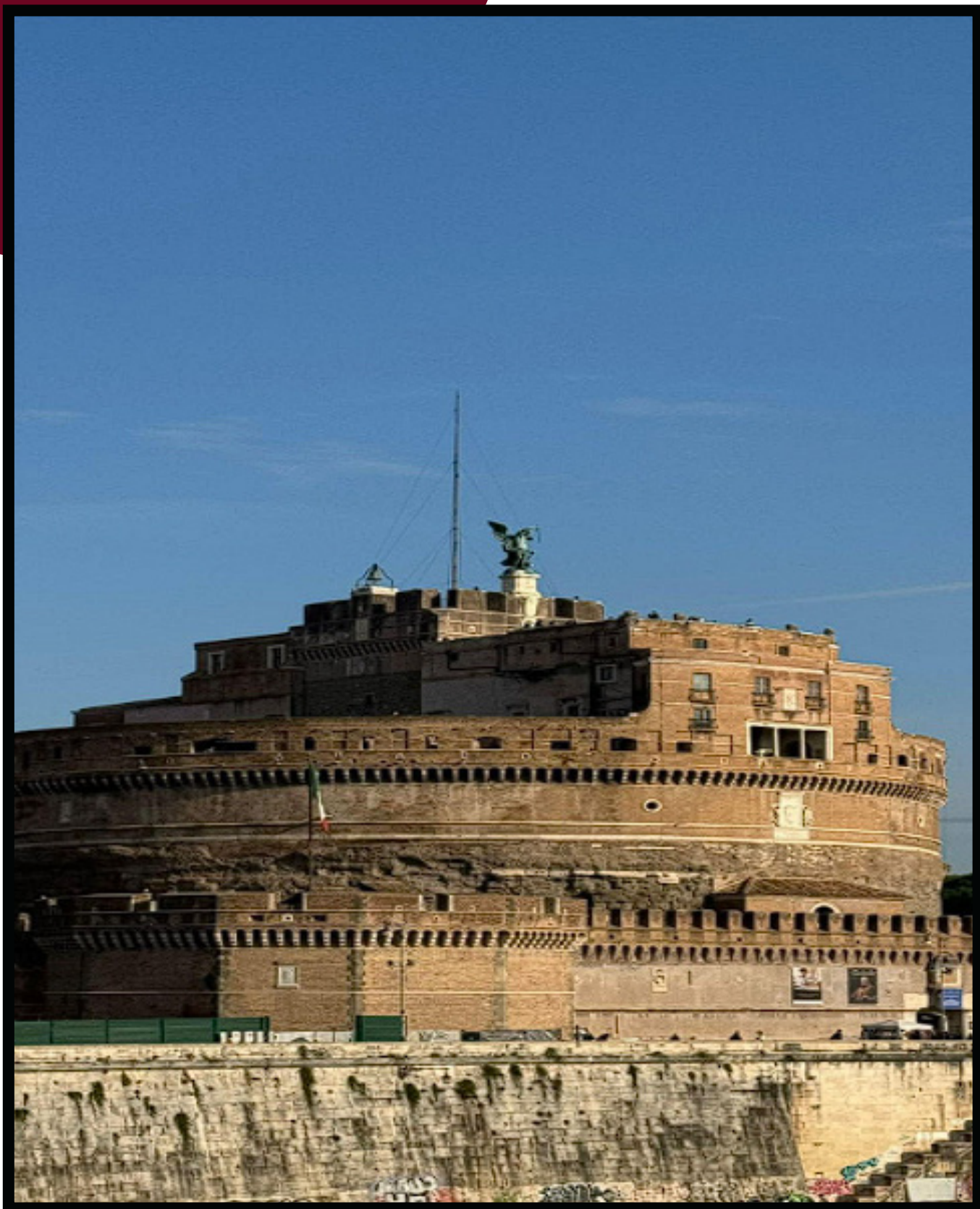
Uzunluğu 250 metre, genişliği 7,5 metre olan köprü dikdörtgen kesitli sarı kesme taşlardan yapılmıştır. Sivri kemerli 19 gözlüdür.

Ancak bugün zamanla ırmak birikintileriyle dolması nedeniyle 15 gözü görülebilmektedir. Adını ünlü Türk velilerinden Koyunbaba'dan alan köprünün kitabesi Arapça harflerle yazılmıştır. Birbirine paralel 5 sıradan meydana gelmektedir.

Kitabede köprüyü yaptırandan bahsedilmekte olup, köprü mimarı hakkında herhangi bir bilgi verilmemektedir

Rafiye ÖZTÜRK

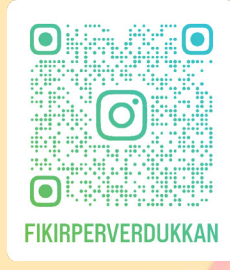
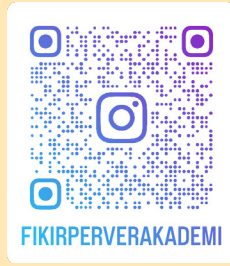
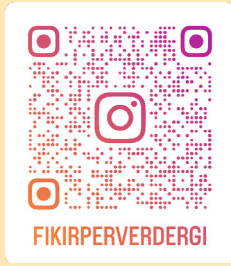

SANT'ANGELO KALESİ (Kutsal Melek Kalesi) ya da HADRIANUS MOZOLESİ / Roma-İTALYA

Sant'Angelo Kalesi ya da Hadrianus Mozolesi İtalya'nın başkenti Roma'daki Adriano Parkı'nda yer alan silindirik bir yapıdır. Roma İmparatoru Hadrianus tarafından kendisi ve ailesi için anıt mezar olarak inşa ettirilen bina daha sonra papalık kalesi olarak kullanılmıştır. Tiber Nehri kıyısında bulunan, bir zamanlar Roma'nın en yüksek binası olan yapı günümüzde müze olarak faaliyet göstermektedir. 135 yılında mozole olarak inşasına başlanan yapı Hadrianus'un ölümünden sonra 139'da Antoninus Pius tarafından tamamlanmıştır. Hadrianus'un külleri, karısı Vibia Sabina ve ilk oğlu Lucius Aelius'la birlikte buraya gömüldü. Bugünkü adını 590 senesinde alan yapı 14. yüzyılda papalık kalesi gibi kullanılmıştır. Binanın içeriğinin ve süslemelerinin çoğu, 401 yılında askeri kaleye dönüştürülmesinden ve daha sonra Honorius tarafından Aurelianus Surları'na dahil edilmesinden sonra kaybolmuştur. Yine, 410 yılında I. Alarik'in Roma'yı ele geçirmesinden sonra Vizigotlar ve 537'de Gotlar tarafından yapılan yağmalama esnasında birçok orijinal bronz ve taş heykeller zarar gördü. Bina 14. yüzyıldan itibaren Papalık Devleti tarafından kale ve hapisane olarak kullanılmıştır. Papa III. Nikolas, güvenliği sağlamak amacıyla kaleyi Aziz Petrus Bazilikası'na Passetto di Borgo adındaki bir koridor vasıtasıyla birleştirmiştir. 1527'de Roma'nın yağmalanması sırasında Papa VII. Clement burayasığınmıştır. Sonraki yıllarda X. Leo'nun emriyle, Raffaello da Montelupo yapıya bir şapel ilave etmiş, yine Montelupo tarafından yapılan Mikâil heykeli 1536'da yılında eklenmiştir. Lakin, 1753'te Flaman heykeltıraş Peter Anton von Verschaffelt tarafından hazırlanan bronz bir heykeli ile değiştirildi. Kale, 1906 yılından itibaren Museo Nazionale di Castel Sant'Angelo'ya (Sant'Angelo Kalesi Ulusal Müzesi) ev sahipliği yapmaktadır.

Önder KOÇ

Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip etmeyi unutmayın !

Sanat, dünyayı yansıtan bir ayna değil dünyanın onunla Őekillendirildięi bir Őekiĕtir.

Bertolt Brecht

Yaşam, sadece birkaç uygulamaya geĕirilebilir giriŐi bulunan bir tiyatro salonudur.

Victor Hugo

Tiyatro tutkusu giderek hayata daha bir demokrat, daha bir özgürlükçü, daha bir barıŐçıl bakmamı sağladı.

Rutkay Aziz

Tiyatro, uygarlığı, bütün yurt sathına ulaŐtran ĕok etkin bir sanat dalı.

Haldun Taner

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **28 okula ulaşmıştır**. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

 Geleceğimiz Kitapta

 @geleceğimizkitapta